

TOIMINNALLINEN OPPIMINEN

LIIKKUVA KOULU
skolan i rörelse

Toiminnallisen oppimisen koulutukset Raahen opettajille syksyllä 2016

½ veso

Kouluttaja: Laura Rahikkala,
Raahen Liikkuva koulu hankkeen koordinaattori

TOIMINNALLINEN OPPIMINEN

koulutuksen sisältö:

- Toiminnallisuudella lisää liikettä ja vähemmän istumista oppitunneilla
 - toiminnallisten menetelmien hyödyt oppimisen tukena
 - esimerkkejä ja malleja toiminnallisista menetelmistä eri oppiaineissa
 - ideoita taukoliikuntaan ja oppimisympäristön muokkaamiseen
 - tietoa liikkumisen positiivisista vaikutuksista oppilaan keskittymiskykyyn, oppimistuloksiin, opetusryhmän ilmapiiriin ja viihtyvyyteen

MIKSI TOIMINNALLISUUTTA?

OLEMME LIIKKUVA KOULU

- Lisää liikettä – vähemmän istumista
- Oppilaiden osallisuus
- Oppiminen

Toiminnallinen oppiminen - Laura Rahikkala

UUDET OPETUSSUUNNITELMAT

- Toiminnallisuutta ja liikettä tulee lisätä kaikkiin koulupäiviin, oppitunteihin, välitunteihin ja koulumatkoihin
- Toiminnalliset opetusmenetelmät ja oppimisympäristöt

OPSIN MUKAAN:

- Koulutyö perustuu oppimiskäsitykseen, jossa korostuu oppijan toimijuus ja osallisuus, tavoitteellisen oppimisen taito
- Koulu on oppiva yhteisö, jossa ymmärretään fyysisen aktiivisuuden merkitys oppimiselle ja irrottaudutaan istuvasta elämäntavasta
- Koulutyössä hyödynnetään suunnitelmallisesti eri työtapoja ja oppimisympäristöjä ja työskentelyä pyritään säännöllisesti viemään ulos luokkahuoneesta
- Koulun käytännöt ovat joustavia ja mahdollistavat monipuolisen toiminnan
- Oppiva yhteisö rohkaisee kokeilemiseen ja antaa tilaa eri ikäkausille ja oppijoille tunnusomaiselle toiminnallisuudelle, luovalle työskentelylle, liikkumiselle, leikille ja elämyksille

TUNTI LISÄÄ LIIKUNTA – MITEN SE TEHDÄÄN?

- Opetus- ja kulttuuriministeriön video:
- [Tunti lisää liikuntaa - miten se tehdään? – YouTube](#)

KOULUPÄIVÄN AIKAISEN LIKKUMISEN MERKITYS OPPIMISELLE

- Heidi Syväoja, tutkija, Likes tutkimuskeskus, Jyväskylä
- [Koulupäivän aikaisen liikunnan merkitys oppimiselle](#)
- Koulu liikuttaa ja istuttaa:
- http://www.slideshare.net/LIKESresearchcenter/koulu-liikuttaa-ja-istuttaa?qid=2741744e-67dd-4e2d-929a-e7088a5683af&v=&b=&from_search=1

KOULUPÄIVÄN AIKAISEN LIKKUMISEN HYÖDYT

- Työrauhaa ja viihtyvyyttä luokkiin ja välitunneille
- Liikkumisen positiiviset yhteydet oppilaan hyvinvointiin
- Liikkuminen auttaa oppimaan

ESIMERKKEJÄ ISTUMISEN KATKAISEMISESTA

- Monisteet haetaan opettajalta
- Tarkastuskirja on käytävällä
- Taukojumppa
- Kun urakka valmis -> palkinnoksi liikettä, esim. ulos tai käytävälle pelaamaan
- Lähdetään välillä ulos kävelemään tai pelaamaan
- Liikunnallinen joulukalenteri
- Liikunnalliset aamunavaukset
- Vastatessa nouseaan ylös
- X-breikki
- ryhmäyttämistehtävät

Linkkejä istumisen katkaisuun:

LIIKKUVA KOULU
skolan i rörelse

- Taukojumppaa:
 - <http://www.smartmoves.fi/videot-taukoliikunta/>
 - <http://www.smartmoves.fi/sprintgame/>
 - <http://www.smartmoves.fi/juliste-pida-breikki/>
 - Pirstystä päivään; pirstävä pyrähdys:
<http://www.kll.fi/koululaiset/juoksusankarit/juoksusankarit-polku>
- Valmiita X-breikkejä löydät osoitteesta:
 - <http://www.slideshare.net/x-breikki>
- Ohjeet oman X-breikin tekemiseen löydät osoitteesta:
 - http://www.slideshare.net/x-breikki/x-breikki-miksi-ja-miten?qid=bc9b1e31-7a62-48f9-b377-f600325c3ed8&v=&b=&from_search=3
- Valmiita liikkumiskortteja:
 - <http://www.skillilataamo.fi/>

ESIMERKKEJÄ TOIMINNALLISISTA OPPIMISYMPÄRISTÖISTÄ

- Luokista tehdään toiminnallisia oppimisympäristöjä mm. erilaisilla työskentelypisteillä:
- Jumppapallot / hokkijakkarat istuimina
- Seisomapulpetit
- Patjoja
- Viedään opetusta koulun muihin sisätiloihin; käytäville, aulaan
- Viedään opetusta ulos koulun pihalle, lähiympäristöön ja kauemmaksikin, jos on käytettävissä pyörät

Linkkejä toiminnallisista oppimisympäristöistä:

- Jyrängön koulu – innostavat oppimisympäristöt:
https://www.youtube.com/watch?v=GS_rESTut4&index=4&list=PLQD0GyzWN4674COjNmG4P3ZNgdN56-ICU
- Monipuoliset oppimisympäristöt:
<https://oppimaisema.fi/etusivu>

ESIMERKKEJÄ TOIMINNALLISISTA OPETUSMENETELMISTÄ

- Pistetyöskentely/ kiertoarjoitus/ toimintapisteet luokassa tai käytävällä (oppilas liikkumaan ja tekemään tehtäviä pois pulttilta)
- omalla keholla tekeminen, esim. numeroita, kirjaimia
- vaihtoehtokysymykset, vastaukset esim. luokan eri seinillä / nurkissa / ulkona eri paikoissa tai vastaukset eri asennoissa
- X-breikki, esim. läksyn kuulustelu
- Kysymyksiä / vastauksia etsitään eri puolilta luokkaa / koulua
- QR-koodien hyödyntäminen esim QR-koodi suunnistus
- Havainnollistaminen, konkretisointi esim. mennään ulos oikeasti mittaamaan esim puun ympärys
- Draama, nukketeatteri, varjoteatteri, näytelmä, pantomiini
- retket
- vierailut
- maasto-opetus
- tutkiva ja ongelmalähtöinen työskentely, tutkimukset
- laboratoriotyöskentely
- taiteellinen toiminta; musiikki, piirtäminen, laulut, lorut
- valokuvaus, videokuvaus, elokuvat
- leikki, mielikuvituksen käyttö
- noppa- ja muut lautapelit
- mielipidejanat
- seikkailukasvatus

Linkkejä toiminnallisista opetusmenetelmistä

- <http://www.topata.fi/>
- Open blogi: <http://openideat.blogspot.fi/>
- Vinkkejä ja linkkejä: <http://www.haaraamo.fi/p/opettajalle.html>
- liikkeeseen perustuvia tapoja kielten opiskeluun: <http://www.zodiak.fi/talk>
- Kehollinen oppiminen, vinkkejä eri oppiaineisiin ja eri luokkasteille: <http://www.lastenkulttuuri.fi/wp-content/uploads/2016/02/tanssien-lapi-lukkarin-tanssikasvatuksen-menetelmaopas.pdf>
- <https://hyvatkaytannot.oph.fi/etusivu/>
- Esi- ja alkuopetuksen äikkään ja matikkaan toiminnallisuutta:
 - <http://lukujaliikkuen.fi/>
- Matikkaa toiminnallisesti:
 - <http://www.hyvinkaa.fi/kasvatus-ja-koulutus/muu-koulutus/matematiikkaaluonnossa/matikkapolut/>
 - <http://blogs.helsinki.fi/summamutikka/>

Linkkejä toiminnallisista opetusmenetelmistä:

- Tervekoululainen, käytännön läheisiä materiaaleja, jotka tukevat terveellisiä elämäntapoja: : <http://www.tervekoululainen.fi/etusivu>
- <http://www.smartmoves.fi/koulutusmateriaalit/>
- Seikkailukasvatus: <http://www.seikkailukasvatus.fi/fi/etusivu/>
- X-breikki
- QR-koodit: <http://www.slideshare.net/Tervekoululainen/qrkoodit-kyttn-opetuksessa>
- Jyrängön koulu – toiminnallinen oppiminen: <https://www.youtube.com/watch?v=3pbJDtZbx24&list=PLQD0GyzWN4674COjNmG4P3ZNgdN56-ICU&index=5>
- [liikkuvakoulu.fi/materiaalit/videot](http://www.liikkuvakoulu.fi/materiaalit/videot): toiminnallista oppimista ja jopoilua keskellä koulupäivää ja alistuskonjuktiokaratea ja muita toiminnallisia opetusmenetelmiä:
<http://www.liikkuvakoulu.fi/materiaalit/videot>

MUUT KEINOT LISÄTÄ LIIKETTÄ KOULUPÄIVÄSSÄ

- Kampanjat kuten
 - Liikuntalupaus
 - alakoulussa liikuntaseikkailu
 - yläkoulussa taisto & mun liike
- Välituntiliikunnan aktivointi:
 - Liikkumiseen innostava piha, väikkävälineitä, vertaisohjaajia
 - Pitkät välitunnit
 - Välituntimaraton
 - Välituntitapahtumat, liikunnalliset sisävälkät
- Kerhot
- Vanhempien aktivointi
 - Liikunnalliset vanhempainillat
- Koulumatkaliikuntaan kannustaminen
- Koulun säännöt; kieltoja vai mahdollisuuksia
- Opettajien ja oppilaiden koulutukset
- Henkilökunnan liikunta

Linkkejä ”muut keinot lisätä liikettä koulupäivässä”

- Liikkumaan aktivoivat teippaukset:
<https://peda.net/mikkeli/perusopetus/ryjl/liikkuva-koulu/lat>
- Jyrängön koulu – liikuttavan hyvä koulu:
<https://www.youtube.com/watch?v=Yk9tE-oGQXY&list=PLQD0GyzWN4674COjNmG4P3ZNgdN56-ICU&index=3>
- Liikkuva koulu – liikkuva Kalajoki:
<https://www.youtube.com/watch?v=6nIXXWVzPVU&index=16&list=PLQD0GyzWN4674COjNmG4P3ZNgdN56-ICU>
- Oppilaiden osallistaminen, liikkeen lisääminen ja kouluruokailun kehittäminen: http://www.omavalinta.fi/wp-content/uploads/2016/09/oma_valinta_osallisuusopas_toinen_painos_painos_09-09-16.pdf
- <http://www.muutostaliikkeella.fi/> kokoaa yhteen fyysisesti aktiivista elämäntapaa edistäviä tekoja ja toimijoita

Suosittelavia facebook ryhmiä:

- Liikkuva koulu ja toiminnallinen opetus
- Liikkuva koulu
- Luokkataistelija
- Soveltava liikunnanopetus
- Jotain todella uutta liikunnanopetuksessa
- iPad liikunnanopetuksessa

Lisää vinkkejä ja linkkejä:

- Kaikille Raahen kouluille luotu driveen oma ”vinkkipankki”, jonne kaikki koulun opettajat voivat jakaa muille hyviä ideoita oppituntien toiminnallistamiseen
- Raahen Liikkuva koulun kotisivut:
 - <https://peda.net/raahe/hanke/liikkuva-koulu>
- ”Tutkitusti aktiivisempia ja viihtyisämpiä koulupäiviä” seuraavalta sivustolta: <http://www.muutostaliikkeella.fi/tutkitusti-aktiivisempia-viihtyisampia-koulupaivia/>
- Liikuntapommi: <http://www.iltasanomat.fi/urheilu/art-2000000895595.html>
- Onko koulu aktiivinen oppimisympäristö: http://www.liikkuvakoulu.fi/filebank/2159-LK-seminaari_Turku_Jouni_Kallio.pdf

:

LIIKKUVA KOULU

skolan i rörelse